

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

НАУКОВИЙ ВІСНИК НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІСОТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ : збірник науково-технічних праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.3. – 408 с.

Збірник публікує науково-технічні праці співробітників вищих навчальних закладів України, науковців з-за кордону, а також спеціалістів лісового і деревообробного комплексу, присвячених різним аспектам освітнянських проблем та наукових досліджень, передового досвіду і впровадження у виробництво здобутих результатів.

Призначений для наукових працівників, аспірантів, інженерів галузі, викладачів вищих навчальних закладів освіти, коледжів і технікумів, студентів старших курсів.

Рекомендовано до друку вченою радою НЛТУ України (протокол № 3 від 28.03.2013 р.). У збірнику розглядаються проблеми лісового та садово-паркового господарства, екології довкілля, технології та устаткування лісовиробничого комплексу, економіки, планування і управління промислового виробництва, інформаційних технологій галузі, а також освітнянські проблеми вищої школи.

Головний редактор: *д.е.н., професор Ю.Ю. Туниця – академік НАН України*

Заступник головного редактора: *д.т.н., професор Ю.І. Грицюк*

Редакційна колегія:

<i>д.б.н., професор</i>	В.К. Зайка	<i>д.е.н., професор</i>	В.Я. Гуменюк
<i>д.б.н., професор</i>	Г.Т. Криницький	<i>д.е.н., професор</i>	Б.В. Кульчицький
<i>д.б.н., професор</i>	В.І. Парпан	<i>д.е.н., професор</i>	І.М. Синякевич
<i>д.б.н., професор</i>	С.М. Стойко	<i>д.е.н., професор</i>	Ю.І. Стадницький
<i>д.б.н., професор</i>	П.Р. Третяк	<i>д.е.н., професор</i>	Г.С. Шевченко
<i>д.б.н., професор</i>	Р.Т. Гут	<i>к.т.н., професор</i>	М.Г. Адамовський
<i>д.с.-г.н., професор</i>	М.М. Гузь	<i>д.т.н., професор</i>	В.М. Голубець
<i>д.с.-г.н., професор</i>	Ю.М. Дебринюк	<i>д.т.н., професор</i>	Н.І. Библюк
<i>д.с.-г.н., професор</i>	І.Ф. Калуцький	<i>д.т.н., професор</i>	П.В. Білей
<i>д.с.-г.н., професор</i>	Л.І. Копій	<i>д.т.н., професор</i>	О.А. Кійко
<i>д.с.-г.н., професор</i>	В.П. Кучерявий	<i>д.т.н., професор</i>	В.М. Максимів
<i>д.с.-г.н., професор</i>	В.П. Рябчук	<i>д.т.н., професор</i>	Я.І. Соколовський

Літературні редактори: *А.Ф. Павлишин, В.В. Дудок, І.І. Гураль*

Відповідальний секретар: *Г.Г. Гриник*

Комп'ютерне макетування: *В.С. Гураков*

Коректори: *Ю.З. Некига, Я.Б. Невелюк, О.П. Лаврова*

Адреса редакції:

79057, м. Львів-57, вул. Ген. Чупринки, 103, НЛТУ України

Тел.: (032) 240-23-50; **E-mail:** nauk.visnyk@gmail.com

ЗМІСТ

І. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО 9

Ю.І. Гайда, Р.М. Яцик НАЦІОНАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА СТАЛОГО ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ ГЕНЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ У ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	9
В.Г. Мазепа, І.Ф. Шишканинець ПРОДУКТИВНІСТЬ ВОЛОГИХ БУЧИН У ВЕРХІВ'ЯХ БАСЕЙНУ РІЧКИ ЛАТОРИЦЯ	17
М.Н. Євтушевський ЗНАЧЕННЯ КОЗУЛІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ (<i>CAPREOLUS CAPREOLUS</i>) В БІОЦЕНОЗАХ КАНІВСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА.....	21
В.С. Олійник, О.М. Ткачук, Н.В. Бєлова ЗАХИСНА РОЛЬ ЛІСИСТОСТІ ПЕРЕДКАРПАТТЯ	26
Р.М. Вітер СТРУКТУРА І ДИНАМІКА ТРАВ'ЯНОЇ РОСЛИННОСТІ НА ЗРУБАХ БУКОВИХ ЛІСІВ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ	31
Р.Д. Василюшин, Г.С. Домашовець, А.Ю. Терентьєв АНАЛІЗ ТИПОЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ ЛІСІВ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	37
Н.М. Волощук, В.М. Білоус МІКОБІОТА ЖОЛУДІВ <i>QUERCUS ROBUR</i> L. КИЇВСЬКОГО ПОЛІССЯ.....	43
О.В. Жуковський, О.В. Зборовська СТРУКТУРА СОСНОВИХ НАСАДЖЕНЬ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ.....	49
Ю.В. Зварич ДИНАМІКА РОСТУ ПІВСІБОВИХ ПОТОМСТВ ПІДСОЧЕНИХ ДЕРЕВ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ НА МАЛОМУ ПОЛІССІ	55
В.О. Файда, Р.М. Гречаник ФОРМОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ КЛЕНА ГОСТРОЛИСТОГО (<i>ACER PLATANOIDES</i> L.).....	59
А.Ф. Ліханов, С.Ю. Білоус, А.А. Ключаденко ГОРМОНАЛЬНА ІНДУКЦІЯ МОРФОГЕННИХ ПРОЦЕСІВ У КАЛЮСНИХ ТКАНИНАХ ОСИКИ (<i>POPULUS TREMULA</i> L.) <i>IN VITRO</i>	65
Р.І. Мандзюк, М.М. Гузь СУЧАСНИЙ СТАН І НАСІННА ПРОДУКТИВНІСТЬ ДЕРЕВ МАЛОПО- ШИРЕНИХ ВИДІВ РОДУ ЯЛИЦЯ У ЗАХІДНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ.....	74
О.С. Остапчук, С.С. Курка, Г.П. Ішук, В.В. Мамчур ФОРМУВАННЯ ТРАВ'ЯНОЇ РОСЛИННОСТІ ПІД НАМЕТОМ ЛІСУ В УМОВАХ СВІЖОЇ ГРАБОВОЇ ДІБРОВИ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	80

<i>В.П. Чигринець, В.А. Ігнатенко, Л.О. Романенко</i> ДОСВІД ВВЕДЕННЯ МОДРИНИ В ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ В СВІЖІЙ КЛЕНОВО-ЛИПОВІЙ ДІБРОВІ НА ПІВНІЧНОМУ СХОДІ ЛІВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	88
---	----

2. ЕКОЛОГІЯ ДОВКІЛЛЯ..... 92

<i>В.Р. Хомин, Б.Й. Маєвський, Л.Є. Шкіца, Л.І. Челядин</i> ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ГЕОЛОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА ПРИ ПОШУКАХ І ВИДОБУТКУ СЛАНЦЕВОГО ГАЗУ	92
<i>В.В. Лавний, В.Г. Мазепа</i> ВПЛИВ СОНЯЧНОЇ АКТИВНОСТІ НА ВІТРОВАЛИ І БУРЕЛОМИ ЛІСУ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ.....	97
<i>Я.В. Генік</i> ТЕХНОЛОГІЧНА КЛАСИФІКАЦІЯ ПОРУШЕНИХ ЕКОСИСТЕМ З МЕТОЮ ЇХ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ.....	103
<i>Н.В. Василюха</i> КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	108
<i>В.В. Гулай</i> ЕКОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ КОМПОНЕНТІВ ФІТОЦЕНОЗІВ ВІЛЬХОВИХ ЧАГАРНИКОВИХ БОЛІТ НА <i>СПИРОХЕТ LEPTOSPIRA INTERROGANS</i>	113
<i>Л.В. Рібун, Г.В. Стричак</i> СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ АГРОТУРИЗМУ	117
<i>О.І. Мілашовська, Н.М. Гоблик-Маркович</i> ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	121
<i>Н.І. Козій, Л.І. Копій, І.Є. Кульчицький-Жигайло</i> ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВИМІРЮВАННЯ ПЕРЕХОПЛЕННЯ ОПАДІВ ЛІСОВИМ НАМЕТОМ.....	128
<i>П.П. Мельник</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В АГРОСФЕРІ.....	134
<i>К.В. Мирончук</i> ФЕНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ЖИВОПЛОТІВ У ЕКОЛОГО-ФІТОЦЕНОТИЧНИХ ПОЯСАХ БУКОВИНИ.....	140
<i>Н.В. Павлюк, В.В. Павлюк</i> БІОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІСОВИХ ТРАВ'ЯНИХ РОСЛИН І ЇХ ФІТОЦЕНОТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ.....	145
<i>В.В. Пророчук, С.І. Фокшей</i> СТРАТЕГІЯ ОХОРОНИ МАКРОМІЦЕТІВ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРИРОДНОМУ ПАРКУ "ГУЦУЛЬЩИНА"	151

3. ТЕХНОЛОГІЯ ТА УСТАТКУВАННЯ ЛІСОВИРОБНИЧОГО КОМПЛЕКСУ 156

<i>Р.О. Демчина, І.М. Озарків, М.Ф. Федина, П.П. Гриджук, Б.М. Перетятко</i> ВИКОРИСТАННЯ АМІДОФОСФАТУ КМ ЯК АНТИПІРЕНУ ДЛЯ ПРО- СОЧУВАННЯ ДЕРЕВИНИ МЕТОДОМ "ПРОГРІВ-ХОЛОДНА ВАННА".	156
<i>Т.В. Юськевич</i> МЕХАНІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ДЕРЕВИНИ ІНТРОДУКОВАНИХ ВИДІВ СОСНИ.....	166
<i>Л.А. Яремчук</i> ОПОРЯДЖЕННЯ НАСТИЛІВ ПІДЛОГИ ЕКОЛОГІЧНИМИ МАТЕРІАЛАМИ НА ОСНОВІ МОДИФІКОВАНИХ ОЛІЙ.....	170
<i>Л.М. Бойко, С.М. Кульман</i> МЕТОДИКА ПРОЕКТУВАННЯ КОРПУСНИХ МЕБЛІВ ІЗ ЛИЧКОВАНИХ СТРУЖКОВИХ ПЛИТ	174
<i>Л.А. Гаврилюк, І.М. Озарків</i> АНАЛІЗ СКЛАДІВ АНТИСЕПТИКІВ ДЛЯ ПРОСОЧУВАННЯ ЧОРНОВИХ МЕБЛЕВИХ ЗАГОТОВОК.....	180
<i>Р.Й. Салдан, Р.О. Козак, О.О. Шепелюк</i> ВПЛИВ ТЕМПЕРАТУРИ ТА ТРИВАЛОСТІ ПРОВАРЮВАННЯ ДЕРЕВИНИ БУКА НА МЕХАНІЧНУ МІЦНІСТЬ РАДІАЛЬНОГО СТРУГАНОГО ШПОНУ.....	185

4. ЕКОНОМІКА, ПЛАНУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗЯХ 189

<i>С.В. Васильчак, О.Р. Жидяк, І.Д. Стасюк</i> БЕЗПЕКА ДІЯЛЬНОСТІ БАНКУ З ФОРМУВАННЯ ДЕПОЗИТНОГО ПОРТФЕЛЯ	189
<i>В.В. Дятлова, О.В. Сасенко</i> ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ НА ЗАСАДАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА У СФЕРІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ	194
<i>О.Є. Бавико</i> ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ ПОЛІТИКИ КЛАСТЕРНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ	199
<i>І.М. Горбан</i> ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В ТОРГОВЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ.....	207
<i>Г.І. Бодак</i> ПРОБЛЕМА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	213

Т.І. Городиський ПОТРЕБА ТА ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ "ДРОГОБИЧЧИНА".....	217
А.М. Должанський, Н.М. Гранчук КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ГРОШОВИМИ КОШТАМИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТАМИ	223
А.М. Должанський, О.С. Джоголь СУЧАСНІ ПІДХОДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ.....	230
О.М. Кавин МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ.....	236
М.Й. Ковач, М.П. Лазур ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА ФІНАНСОВУ СТІЙКІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	242
С.М. Макух МОТИВАЦІЙНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ІНВЕСТУВАННЯ СУЧАСНИХ ЕКОНОМІК.....	248
О.Я. Маліновська, О.В. Матвій ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ, ЇЇ СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА.....	251
Б.М. Пісний ШЛЯХИ ГАРМОНІЗАЦІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ІНТЕРЕСІВ СПОЖИВАЧІВ У СФЕРІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕЯКІСНУ ПРОДУКЦІЮ НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ	256
Н.В. Палапа ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ.....	263
Н.Я. Скірка ОСОБЛИВОСТІ ТЕОРІЇ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО СТРУКТУРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	268
Ю.І. Стеблецька SWOT-АНАЛІЗ – МЕТОД ПОПЕРЕДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ НЕБЕЗПЕК	275
С.М. Тесля, М.І. Платко ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	280
П.М. Томич ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	286
В.Ф. Халло СУБ'ЄКТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖГАЛУЗЕВОЇ БАНКІВСЬКОЇ КОНКУРЕНЦІЇ	291

О.М. Чабанюк, Н.О. Юганович ОБЛІК ТОВАРІВ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	297
С.Ю. Шаповалов ОПТИМІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ ЯК ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	301
О.І. Шкуратов ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	309
Р.В. Шуляр, М.Б. Хома ОРГАНІЗАЦІЙНА ГНУЧКІСТЬ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА УПРАВЛІННЯ	314
А.І. Ясіньська ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ТРАНСАКЦІЙНИМИ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА.....	319
Ю.Є. Ковний ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ГОСПОДАРЮВАННЯ	324

5. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ГАЛУЗІ 331

Б.А. Карпінський, В.О. Григоренко КОНЦЕПЦІЯ ОПТИМІЗОВАНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ТЕРИТОРІЇ.....	331
Н.В. Чудінова, Ю.І. Грицюк ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ ДЛЯ ОТРИМАННЯ КОНФІДЕНЦІЙНОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	337
Р.О. Козак, М.М. Копанський ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЮ ФУР'Є ДЛЯ РОЗРАХУНКІВ РЕЖИМІВ ТЕПЛООВОГО ОБРОБЛЕННЯ ЦИЛІНДРИЧНИХ СОРТИМЕНТІВ.....	346
Н.М. Коркуна, Г.Г. Цегелик ДВОКРИТЕРІАЛЬНА ЗАДАЧА ПЛАНУВАННЯ ВИРОБНИЦТВА, ЯКА ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАКСИМАЛЬНЕ ПОДАТКОВЕ ВІДРАХУВАННЯ..	350
О.В. Мельников, М.М. Караїм БАГАТОФАКТОРНИЙ ВИБІР АЛЬТЕРНАТИВНИХ ВАРІАНТІВ ОПТИМАЛЬНОГО АНТИКРИЗОВОГО РІШЕННЯ В ПРОЦЕСІ ГАРАНТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ НЕЧІТКОГО ВІДНОШЕННЯ ПЕРЕВАГИ.....	355
В.К. Паучок БАЗОВА МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	362

6. ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ 370

С.Т. Дуда, С.В. Попівняк
 ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: ОЦІНЮВАННЯ
 ТА ЗАСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ..... 370

С.Г. Шевченко
 ДЖЕРЕЛА ТА ПЕРСПЕКТИВИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ
 ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ 375

Л.М. Гнатик, М.М. Баран, І.М. Васькович
 ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СПІЛКУВАННЯ
 ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТА 380

Р.Р. Августин
 УКРАЇНСЬКИЙ СВІТОГЛЯДНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ДИСКУРС
 У ГАЛИЧИНІ В МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД 385

І.І. Горін
 ТЕНДЕНЦІЇ ПОТОЧНИХ І КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЇ
 У ВИЩІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ НА СУЧАСНОМУ РІВНІ..... 399

ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ 406

1. ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

УДК 630*165.3

*Ст. наук. співороб. Ю.І. Гайда¹, д-р с.-г. наук;
 ст. наук. співороб. Р.М. Яцик², канд. с.-г. наук*

**НАЦІОНАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА СТАЛОГО
 ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ ГЕНЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ У
 ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ: ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Висвітлено особливості реалізації заходів зі збереження лісових генетичних ресурсів в окремих європейських країнах: наявні програми і стратегії; стан генофонду; кількість, величину, структуру об'єктів генозбереження; перспективні кроки. Визначено методично-організаційні елементи, які заслуговують на увагу під час опрацювання концепції, стратегії та програми збереження лісових генетичних ресурсів в Україні.

Ключові слова: лісові генетичні ресурси, стратегії та програми генозбереження, європейські країни, об'єкти *in situ* та *ex situ*.

Вступ. Роботи, пов'язані зі збереженням лісових генетичних ресурсів (ЗЛГР), розпочалися в Європі у 50-х роках минулого століття в процесі реалізації перших кроків селекційного покращення лісових деревних порід (відбір плюсових дерев, закладення клонових насінних плантацій тощо) [11]. У 1968 р. в структурному підрозділі ООН з сільського господарства і продовольства (FAO) було створено відділ експертів із лісових генетичних ресурсів [34]. Однак активізація діяльності зі ЗЛГР датується початком 90-х років після прийняття відповідних резолюцій Міністерськими конференціями із захисту лісів у Страсбурзі (1990), Гельсінкі (1993), міжнародної конференції ООН із захисту довкілля у Ріо-де-Жанейро (1992). Істотним імпульсом до розширення і поглиблення діяльності зі збереження лісових генетичних ресурсів стало започаткування в 1995 р. Європейської програми з лісових генетичних ресурсів (EUFORGEN), яку розглядали як інструмент виконання резолюції S2 ("Збереження лісових генетичних ресурсів") Страсбурзької конференції європейських міністрів з навколишнього середовища.

Основною метою програми є забезпечення ефективного збереження і невиснажливого використання лісових генетичних ресурсів. EUFORGEN фінансується країнами учасниками і координується Міжнародним інститутом генетичних ресурсів рослин (з 2006 р. перейменованій в "Bioversity International") у тісній співпраці з підрозділом ООН із продовольства і сільського господарства FAO. Нагляд за програмою здійснює комітет управління, який формується з національних координаторів країн-учасниць. Співпраця 32 країн-учасників полягає у систематичному обміні даними та інформацією, розробленні технічних рекомендацій і загальних стандартів, підготовці спільних

¹ Український НДІ гірського лісівництва ім. П.С. Пастернака;

² Прикарпатський НУ ім. Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ